

Lóránt Istvánné Kislányként

Ez a kép Budapesten készült 1940-ben vagy 1941-ben. Itt tíz-tizenegy éves vagyok. Matrózruha van rajtam, ami az első polgáriba [lásd: polgári iskola] kellett. Az arckifejezésem látszik, hogy komisz kislány voltam, de azért arra vigyáztam, hogy a határt ne lépjem túl. Nagyon szegények voltunk, az édesapám péksegéd volt, az anyukám pedig varrónő. Ezt a blúzt is, mint minden ruhámat, az édesanyám varrta nekem. Tudtam, hogy nagyon szegények voltunk, mert mindent előttem tárgyaltak. Soha nem mondták, hogy ne a gyerek előtt. Attól idegrohamot kaptam volna. A szüleimet meg is szólták a nagynénik, hogy miért kell a gyerekeknek mindent tudnia. És akkor azt mondta apukám, 1936--1938 előtt, hogy olyan világot élünk, hogy a gyerekeknek mindent tudnia kell, mert soha nem tudhatjuk, hogy az élet hova sodorja. És a gyereket már most felnőtté kell nyilvánítani. Tudom, hogy nem volt pénzünk, hogy szegények voltunk, de még valahogy mindenre

tellett. Polgáriba a Tisza Kálmán téri iskolába jártam, mert addigra a zsidótörvények miatt apám nem volt bejelentve, és már nagyon szegények voltunk, és nem tudtuk fizetni a zsidó iskolát, mert nagyon sokba került anyagilag. Az egyik tanárnő, gróf Andrássy Ilona, ha véletlenül óra alatt látott beszélni, vagy ha nem is beszéltem, akkor elkezdte: büdös zsidó, mész a vörös copfoddal együtt Galíciába, menj, dűtsd a falat. És akkor oda kellett állnom a falhoz. 1936-tól 1940-ig a Bethlen téri templomba jártam [hittanra]. A Tisza Kálmán téri polgáriban külön hittan volt zsidóknak és keresztényeknek. A Dohány templomba jártunk. Ott volt a Goldmark Terem [Rendezvényterem a neológ hitközség épületében. -- A szerk.] meg a hitközség is. Meg persze a MIKÉ-re emlékszem, ami a zsidó színészek egyesülete volt. Egy csoport volt, és azok felléptek mindenütt [Az OMIKE (Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület) 1910-ben alakult Hevesi Simon budapesti főrabbi kezdeményezésére. Az OMIKE számos kulturális és jóléti intézményt állított fel. 1939-től a zsidó származású művészek nagy része nem lehetett színház tagja, a megélhetésük is veszélybe került. A zsidó származású művészek megsegítésére az OMIKE szervezett egy Művészakciót, és a Goldmark Teremben rendszeresen tartott színházi előadásokat. -- A szerk.]].